

Newsletter 9

Περιεχόμενα

Καλωσορίσατε
Η Remedica ανά το παγκόσμιο
Οι άνθρωποι μας
Ελληνικές λέξεις στην
Αγγλική γλώσσα

Προϊόντα
Θέματα υγείας
Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη
Περιβαλλοντικά-φιλικές συμβουλές
Τα νέα μας
Ματιά στην Κύπρο

Καλωσορίσατε

Αγαπητοί αναγνώστες,

Καλωσορίσατε στο 9^ο τεύχος του Ενημερωτικού μας Δελτίου στο οποίο συνεχίζουμε την ενημέρωσή σας για τις εκδηλώσεις εορτασμού των 50-χρονών του Οργανισμού. Περιέχει επίσης αναφορά στην εταιρεία μας στο Ηνωμένο Βασίλειο (Remedica (UK) Ltd), στο πρόβλημα της υπέρτασης, παρουσιάζουμε την Υπεύθυνη του Τομέα Ανάπτυξης Προϊόντων του Τμήματος Ερευνών, συνεχίζουμε με το 4^ο μέρος της χρήσης της Ελληνικής γλώσσας στα Αγγλικά και παρουσιάζουμε το νέο μας προϊόν Ramipril. Συμπεριλαμβάνουμε επίσης άλλα τακτικά θέματα. Η τυπωμένη έκδοση έγινε σε ανακυκλωμένο χαρτί.

Χαράλαμπος Παππίης,
Διευθύνων Σύμβουλος Συγκροτήματος
Remedica

Η εγγραφή προϊόντων με τις αρχές του HB (Medicines Control Agency ή MCA σε συντομία) ξεκίνησε το 1990 με το γνωστό μη-στεροειδές αντιφλεγμονώδες φάρμακο ιβουπροφαίνη (ibuprofen) το οποίο έχει επίσης αντιπυρετικές και αναλγητικές ιδιότητες. Η διαδικασία εγγραφής ήταν πολύ διαφορετική από αυτή που ίσχυε τότε στην Κύπρο και αποτέλεσε μεγάλη πρόκληση, τελικά όμως το προϊόν εγγράφηκε με επιτυχία και ακολούθως επιτεύχθηκε συμφωνία διανομής του με γνωστή εταιρεία του HB.

Προτού εντούτοις να επιτραπεί η εγγραφή προϊόντων, έπρεπε να επιθεωρηθεί και να εγκριθεί από το MCA η εταιρεία Remedica Ltd ως παραγωγός. Αυτό επιτεύχθηκε το 1992 και έτσι η Remedica Ltd είναι η πρώτη (και η μόνη) φαρμακοβιομηχανία εγκαταστημένη στην Κύπρο που έγινε (ποτέ) αποδεκτή από το MCA.

Αυτό αύξησε το κύρος της Remedica ακόμα περισσότερο και άνοιξε το δρόμο για επιπρόσθετες αγορές (που προηγουμένως ήταν κλειστές) αφού πλέον η Remedica

Η Remedica (UK) Ltd συστάθηκε το 1988 για να είναι ο κάτοχος των αδειών κυκλοφορίας του Συγκροτήματος Remedica στο Ηνωμένο Βασίλειο αφού τότε η Κύπρος δεν ήταν ακόμη μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και επομένως καμία κυπριακή εταιρεία δεν μπορούσε να κατέχει άδειες στο ΗΒ ή σε άλλα κράτη-μέλη της ΕΕ.

είχε εγκριθεί από δύο χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (η άλλη χώρα-μέλος ήταν η τότε Δ. Γερμανία) για να εξαγει τα προϊόντα της - κάτι που πολλές τρίτες χώρες απαιτούσαν προτού εγκρίνουν μια φαρμακοβιομηχανία.

Σήμερα η Remedica (UK) Ltd παραμένει ο κάτοχος αδειών κυκλοφορίας για το Συγκρότημα Remedica και ακολουθούν εγγραφές επιπρόσθετων προϊόντων.

Οι Άνθρωποι μας

Σ' αυτό το τεύχος παρουσιάζουμε την Προϊστάμενη Ανάπτυξης Προϊόντων του Τμήματος Ερευνών & Ανάπτυξης της Remedica Δρ. Antje Nordmann.

Αφού σπούδασε φαρμακευτική στο ιστορικό Πανεπιστήμιο Marburg της Γερμανίας, εργάστηκε για ένα χρόνο σε φαρμακείο στη Γερμανία και ακολούθως για ακόμη ένα χρόνο στο Τμήμα Υποστήριξης Παραγωγής της φαρμακοβιομηχανίας Ciba-Geigy στην Ελβετία. Κατά το διάστημα αυτό αποφάσισε ότι θα ήθελε να κάνει καριέρα στη φαρμακοβιομηχανία. Έτσι πήρε διδακτορικό πτυχίο στην Χημεία από το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου σε συνεργασία με την Ciba-Geigy του Ηνωμένου Βασιλείου.

Κατά τη διάρκεια μετα-διδακτορικού πτυχίου στο King's College του Λονδίνου της προσφέρθηκε η ευκαιρία πλήρους απασχόλησης στη Remedica στον τομέα ανάπτυξης προϊόντων. Η Δρ. Nordmann μετακόμισε τότε στην Κύπρο και έγινε η πρώτη μη κυπρία επιστήμονας της Remedica, την οποία ακολούθησαν στη συνέχεια και πολλοί άλλοι.

Στη 12-χρονη καριέρα της στην Remedica, το Τμήμα Ανάπτυξης Προϊόντων έχει μεγαλώσει σε προσωπικό και εξοπλισμό και ασχολείται αποκλειστικά με την ανάπτυξη νέων προϊόντων, τη βελτίωση υφισταμένων και την επικύρωση των διαδικασιών παραγωγής. Ορόσημο στην καριέρα της αποτελεί η επιτυχία του Aremed®- (Αναστροζόλη, για τον καρκίνο του μαστού) το οποίο αναπτύχθηκε κάτω από τη δική της επίβλεψη.

Για να κρατά το Τμήμα πάντα σε επαφή με τις τελευταίες εξελίξεις της σύγχρονης τεχνολογίας και τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των διεθνών απαιτήσεων, η Δρ. Nordmann παρακολούθησε σειρά συνεδρίων και σεμιναρίων πάνω στην τεχνολογία παραγωγικών διαδικασιών, την Καλή Αναπτυξιακή Πρακτική, τις Οδηγίες του Διεθνούς Συνεδρίου Εναρμόνισης (ICH), των μελετών βιοϊσοδυναμίας και σε άλλα θέματα.

Ελληνικές λέξεις στην Αγγλική γλώσσα Μια Αγγλική ομιλία στα Ελληνικά

Παραθέτουμε πιο κάτω την διάσημη ομιλία που έδωσε ο Ξενοφών Ζολώτας* στην Παγκόσμια Τράπεζα (World Bank) στις 2 Οκτωβρίου του 1959 και η οποία είναι αξιοθαύμαστη όχι μόνο γιατί είναι γραμμένη με Ελληνικές λέξεις (υπογραμμισμένες) αλλά και διότι έχει σχέση με τη σημερινή οικονομική κρίση όπως και πριν από περισσότερο από 50 χρόνια.

Kyrie,
It is Zeus' anathema on our epoch and the heresy of our economic method and policies that we should agonise the Skylla of nomismatic plethora and the Charybdis of economic anaemia.

It is not my idiosyncrasy to be ironic or sarcastic but my diagnosis would be that politicians are rather cryptopletorists. Although they emphatically stigmatised nomismatic plethora, they energise it through their tactics and practices. Our policies should be based more on economic and less on political criteria. Our gnomon has to be a metron between economic, strategic and philanthropic scopes.

In an epoch characterised by monopolies, oligopolies, monopolistic antagonism and polymorphous inelasticities, our policies have to be more orthological, but this should not be metamorphosed into plethorophobia, which is endemic among academic economists. Nomismatic symmetry should not antagonise economic acme. A greater harmonisation between the practices of the economic and nomismatic archons is basic.

Parallel to this we have to synchronise and harmonise more and more our economic and nomismatic policies panethnically. These scopes are more practicable now, when the prognostics of the political end economic barometer are halcynonic.

The history of our didimus organisation on this sphere has been didactic and their gnostic practices will always be a tonic to the polyonymous and idiomorphous ethnic economies. The genesis of the programmed organisation will dynamise these policies.

Therefore, I sympathise, although not without criticism with one or two themes with the apostles and the hierarchy of our organs in their zeal to program orthodox economic and nomismatic policies.

I apologise for having tyranised you with my Hellenic phraseology. In my epilogue I emphasise my eulogy to the philoxenous autochthons of this cosmopolitan metropolis

and my encomium to you Kyrie, the stenographers.

* Ο Ξενοφών Ζολώτας (26 Μαρτίου 1904 - 10 Ιουνίου 2004) ήταν ένας διακεκριμένος Έλληνας οικονομολόγος που υπηρέτησε ως καθηγητής της Οικονομίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, ως Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Ελλάδας στις περιόδους 1944–1945, 1955–1967 (από όπου και παραιτήθηκε διαμαρτυρόμενος για το (χουντικό) καθεστώς) και από το 1974–1981 και ως υπηρεσιακός, μη-κομματικός Πρωθυπουργός της Ελλάδας από το Νοέμβριο του 1989 μέχρι τον Απρίλη του 1990.

Προϊόντα-RAMIPRIL

Η REMEDICA έχει λανσάρει πρόσφατα το προϊόν Ramipril tablets (Ραμιπρίλη), η δραστική ουσία του οποίου ανήκει στους αναστολείς του μετατρεπτικού ενζύμου της αγγειοτενσίνης (αναστολείς ACE). Είναι ασφαλές και άκρως αποτελεσματικό στη μείωση της αρτηριακής πίεσης, είτε όταν αυτό λαμβάνεται μόνο του είτε σε συνδυασμό με άλλα αντι-υπερτασικά φάρμακα.

Εκτός από την αντι-υπερτασική της δράση, η Ραμιπρίλη είναι ο μοναδικός ACE αναστολέας που αποδεδειγμένα μειώνει τον κίνδυνο εμφράγματος του μυοκαρδίου, εγκεφαλικού επεισοδίου, καρδιοαγγειακού θανάτου, ακόμα και την ανάγκη για επαναγγείωση (αποκατάσταση αιμάτωσης) ασθενών 55 ετών και άνω οι οποίοι έχουν έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους παράγοντες κινδύνου πρόκλησης καρδιοαγγειακών επεισοδίων: σακχαρώδη

διαβήτη, υπέρταση, υπερχοληστερολαμία, κάπνισμα, στεφανιαία νόσο, προηγούμενο έμφραγμα του μυοκαρδίου ή αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο ή περιφερική αγγειακή νόσο.¹

Για τους διαβητικούς ασθενείς, συμπληρωματικά προς το αντι-υπερτασικό της αποτέλεσμα, η Ραμιπρίλη φαίνεται να επιδρά προστατευτικά στα αγγεία και στα νεφρά. Επίσης, η Ραμιπρίλη, φαίνεται να είναι το πρώτο φάρμακο που είναι γνωστό ότι εμποδίζει την εμφάνιση του διαβήτη.²

Συνεπώς, πέραν των διατροφικών συνηθειών και των αλλαγών του τρόπου ζωής, η Ραμιπρίλη θα έπρεπε να αποτελεί τμήμα της δευτερογενούς προληπτικής θεραπείας σε ασθενείς με αυξημένο τον κίνδυνο εμφάνισης καρδιοαγγειακών προβλημάτων.

Βιβλιογραφία:

1. Yusuf S et al, N Engl J Med. 2000 Jan 20;342(3):145-53
2. Sleight P. et al, J Renin Angiotensin Aldosterone Syst. 2000 Mar;1(1):18-20

Θέματα υγείας-Ψηλή πίεση ή Αρτηριακή Υπέρταση

Αρτηριακή υπέρταση σημαίνει αυξημένη πίεση στις αρτηρίες. Αρτηριακή πίεση μεταξύ 120/80 mmHg και 139/89 mmHg είναι στο στάδιο πριν την υπέρταση και πίεση πάνω από 140/90 θεωρείται αρτηριακή υπέρταση. Ο μεγάλος αριθμός, η συστολική πίεση, είναι η πίεση στις αρτηρίες τη στιγμή που συσπάται η καρδιά και σπρώχνει το αίμα στις αρτηρίες. Ο μικρός αριθμός, η διαστολική πίεση, είναι η πίεση στις αρτηρίες όταν η καρδιά χαλαρώνει μετά τη σύσπαση.

Η αύξηση της συστολικής/διαστολικής πίεσης αυξάνει τους κινδύνους για δημιουργία καρδιακής νόσου, νεφρικής νόσου, σκλήρυνσης των αρτηριών, προβλήματος στα μάτια και εγκεφαλικής νόσου. Οι επιπλοκές αυτές της υπέρτασης αναφέρονται ως τελικό στάδιο βλάβες γιατί αποτελούν το τελικό αποτέλεσμα της χρόνιας αρτηριακής υπέρτασης. Για το λόγο αυτό η διάγνωση της αρτηριακής υπέρτασης είναι σημαντική για την αποφυγή των επιπλοκών.

Η Αμερικανική Εταιρία Καρδιολόγων υπολογίζει ότι ένας στους τρεις ενήλικες υποφέρει από αρτηριακή υπέρταση στις Η.Π.Α. δηλαδή 73 εκατομμύρια άνθρωποι.

Η αρτηριακή πίεση μπορεί να επηρεαστεί από αρκετούς παράγοντες, για αυτό είναι σημαντικό να μετρήσουμε την αρτηριακή πίεση σε καθορισμένο περιβάλλον. Τουλάχιστο μια ώρα πριν πρέπει να αποφεύγεται το φαγητό, η άσκηση, το κάπνισμα και η λήψη καφεΐνης.

Δύο τύποι αρτηριακής υπέρτασης έχουν αναφερθεί. Η ιδιοπαθής (πρωτοπαθής) και η δευτεροπαθής. Η πρωτοπαθής είναι η πιο συχνή και αποτελεί το 95% της αρτηριακής υπέρτασης. Αυξημένη λήψη άλατος, παχυσαρκία, καθιστική ζωή, υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ ή καφεΐνης και το κάπνισμα, μπορούν να επηρεάσουν την υγεία κάποιου με αρτηριακή υπέρταση.

Η δευτεροπαθής υπέρταση, η οποία αποτελεί το 5%, είναι αποτέλεσμα κάποιας ανωμαλίας ενός οργάνου ή συστήματος του οργανισμού.

Η μη ελεγχόμενη υπέρταση μπορεί να παρουσιαστεί χωρίς κανένα σύμπτωμα (σιωπηλά) και έτσι ονομάζεται "ο σιωπηλός δολοφόνος" γιατί η ασθένεια μπορεί να φθάσει σε ένα σημείο όπου μία ή περισσότερες δυνητικά θανατηφόρες επιπλοκές της υπέρτασης,

όπως καρδιακό ή εγκεφαλικό επεισόδιο, μπορεί να συμβεί.

Η υπέρταση που δεν ελέγχεται μπορεί να προκαλέσει βλάβη στα αγγεία του ματιού, πάχυνση του καρδιακού μυός και καρδιακά επεισόδια, σκλήρυνση των αρτηριών, νεφρική ανεπάρκεια και εγκεφαλικά επεισόδια.

Η έγκαιρη ενημέρωση και ο έλεγχος του πληθυσμού είναι απαραίτητες προϋποθέσεις έτσι ώστε η υπέρταση να διαγνωστεί έγκαιρα και να αντιμετωπισθεί πριν να υποστούν βλάβη ζωτικά όργανα του οργανισμού. Η αλλαγή του τρόπου ζωής στην διατροφή και την άσκηση καθώς και η συμμόρφωση στη φαρμακευτική θεραπεία, είναι σημαντικοί παράγοντες που καθορίζουν την έκβαση της ζωής των ανθρώπων με υπέρταση.

Διάφορες κατηγορίες αντι-υπερτασικών φαρμάκων είναι διαθέσιμα, συμπεριλαμβανομένων αναστολέων του ACE, αναστολέων του β-υποδοχέα, διουρητικών, αναστολέων των διαύλων ασβεστίου, αναστολέων των α-υποδοχέων και περιφερικών αγγειοδιασταλτικών.

Τα περισσότερα αντι-υπερτασικά μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο τους ή σε συνδυασμό:

μερικά χρησιμοποιούνται μόνο σε συνδυασμό με άλλα; μερικά προτιμώνται έναντι άλλων σε συγκεκριμένες παθήσεις; και μερικά αντενδεδεικνύονται σε άλλες περιπτώσεις.

Στόχος της θεραπείας της υπέρτασης είναι η πτώση της αρτηριακής πίεσης κάτω από 140/85 mmHg στο γενικό πληθυσμό και ακόμη πιο κάτω στους διαβητικούς, σε ανθρώπους με αφρικανική καταγωγή, και στους ασθενείς με χρόνια νεφρική νόσο.

Η Remedica παράγει αρκετά προϊόντα τα οποία είναι απαραίτητα για τη θεραπεία και έλεγχο της υπέρτασης: Ramipril, Epsitron® (Captopril), Korandil® (Enalapril Malate), Atodel® (Prazosin), Indapamide, Amiloride & Hydrochlorothiazide, Hydralazine, Velorin® (Atenolol), Cardoxone® (Metoprolol), Emforal® (Propranolol), Amlorine® (Amlodipine), Denazox® (Diltiazem), Nifelat® (Nifedipine), Verapamil, Acetazolamide, Alverix® (Amiloride), Bumetanide, Salurex® (Frusemide), Hydrochlorothiazide, Spirolon® (Spironolactone).

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη Η Remedica νοιάζεται

1) Ανάληψη υποχρεώσεων Θεσμικού Χορηγού του Παγκύπριου Συνδέσμου Πολλαπλής Σκλήρυνσης (ΦΩΤΟ 1,4)

Ως μέρος της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της Remedica και για να γιορτάσει τα 50-χρονα του Συγκροτήματος, αποφασίστηκε όπως η εταιρεία αναλάβει ως Θεσμικός Χορηγός του Παγκύπριου Συνδέσμου Πολλαπλής Σκλήρυνσης. Αυτό συμπεριλαμβάνει διάφορες φιλανθρωπικές εκδηλώσεις για οικονομική ενίσχυση του Συνδέσμου (βλ. άλλα άρθρα στο κεφάλαιο αυτό), ενίσχυση της εμβέλειας του Συνδέσμου προς το κοινό με την προώθηση των στόχων του μέσω μιας εκστρατείας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού διαφημίσεων, επαφών και διαφόρων άλλων εκδηλώσεων. Η Remedica δε διαθέτει στη γκάμα των φαρμακευτικών της σκευασμάτων, προϊόντα για την θεραπευτική αγωγή της ασθένειας αυτής και συνεπώς η χορηγία αποτελεί μια καθαρά ανιδιοτελή κοινωνική προσφορά που δεν αποσκοπεί σε κανένα άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος.

Για να ανακοινωθούν οι εκδηλώσεις, η Remedica σε συνεργασία με τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Πολλαπλής Σκλήρυνσης, συνδιοργάνωσε διάσκεψη τύπου κατά την Παγκόσμια Μέρα Πολλαπλής Σκλήρυνσης στην οποία παρευρέθηκαν η Πρώτη Κυρία Έλση Χριστόφια, η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κυρία Σωτηρούλα Χαραλάμπους, η αναπληρώτρια Πρόεδρος της Επιτροπής Υγείας της Βουλής κυρία Στέλλα Κυριακίδου, εκπρόσωπος του Υπουργού Υγείας, και η Πρόεδρος και Μέλη του Παγκύπριου Συνδέσμου Πολλαπλής Σκλήρυνσης. Το φετινό θέμα είναι η Εργασία και έγιναν αναφορές στις διακρίσεις που αντιμετωπίζουν οι ασθενείς με Πολλαπλή Σκλήρυνση και τονίστηκε η ύπαρξη νομοθεσίας που απαγορεύει τέτοιες (και άλλες διακρίσεις) καθώς επίσης και τα διάφορα κίνητρα προς εργοδότες για την πρόσληψη ατόμων με κινητικά προβλήματα.

2) Εκστρατεία Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης του Κοινού για την Πολλαπλή Σκλήρυνση (ΦΩΤΟ 3)

Η Remedica έχει καταφέρει να περάσει το μήνυμα εθελοντισμού και προσφοράς προς τους συνάνθρωπους μας και στο προσωπικό της το οποίο στελέχωσε εθελοντικά τα περίπτερα που στήθηκαν στη Λευκωσία και Λεμεσό με σκοπό την οικονομική ενίσχυση του Παγκύπριου Συνδέσμου Πολλαπλής Σκλήρυνσης. Το Κυπριακό κοινό ανταποκρίθηκε θετικά κάνοντας την εκστρατεία επιτυχή.

3) Φιλανθρωπικό τσάι στους κήπους του Προεδρικού Μεγάρου (ΦΩΤΟ 2,5,6,7,9,10,11)

Σε συνεργασία με τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Πολλαπλής Σκλήρυνσης, η Remedica συνδιοργάνωσε φιλανθρωπικό τσάι στους κήπους του Προεδρικού Μεγάρου υπό την αιγίδα της Πρώτης Κυρίας τα έσοδα του οποίου δόθηκαν στον Σύνδεσμο. Το τσάι είχε μεγάλη επιτυχία ξεπερνώντας όλες τις προσδοκίες σε αριθμό παρευρισκομένων και με παρουσία ατόμων από όλο το νησί. Στην ομιλία της, η Πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Πολλαπλής Σκλήρυνσης ευχαρίστησε τη Remedica για την προσφορά της ως Θεσμικού Χορηγού της Εβδομάδας Ενημέρωσης Πολλαπλής Σκλήρυνσης και ζήτησε από όλους περισσότερη συμπαράσταση προς τον Σύνδεσμο και τα μέλη του, υπενθυμίζοντας ότι το δώρο της ζωής είναι το πιο πολύτιμο πράγμα και τη σημασία που έχει η θετική αντίκριση παρ' όλες τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι ασθενείς με Πολλαπλή Σκλήρυνση.

4) Η Remedica υπέγραψε τη Χάρτα Επιχειρήσεων κατά της Κλιματικής Αλλαγής (ΦΩΤΟ 8)

Στις 17 Μαρτίου 2010 η Remedica υπέγραψε τη Χάρτα των Επιχειρήσεων κατά της Κλιματικής Αλλαγής παρουσία του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας ο οποίος παρέδωσε στον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Remedica κ. Αιμίλιο Σαββίδη, τιμητικό δίπλωμα δίνοντας το μήνυμα ότι οι Κυπριακές επιχειρήσεις είναι δυνατό να υλοποιήσουν και να προωθήσουν ταυτόχρονα, τους στρατηγικούς στόχους με πρακτικές που αποσκοπούν στη φροντίδα του περιβάλλοντος. Αυτό έχει ως επιπρόσθετο πλεονέκτημα ότι η κοινωνία ανταποκρίνεται πιο θετικά προς κοινωνικά υπεύθυνους Οργανισμούς και τους ανταμείβει με αυξημένες πωλήσεις κατά προτίμηση από άλλους.

Η πρωτοβουλία για την Εταιρική Υπευθυνότητα ανήκει στο Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο και αποτελεί την πρώτη από μια σειρά προκλήσεων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη, εμπέδωση και ανακοίνωση της στάσης ότι η εταιρική κοινωνική ευθύνη αποτελεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και συμβάλλει στην αειφόρο ανάπτυξη, στην παρουσία οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών πτυχών και περιέχει τα ακόλουθα 5 στοιχεία:

- Χάρτα των Επιχειρήσεων κατά της Κλιματικής Αλλαγής
- Χρυσόφυλλη Δρυς (μη κερδοσκοπική εταιρεία Εταιρικής Περιβαλλοντικής Ευθύνης)
- Βιομηχανική Οικολογία
- Εργαλείο για την Προώθηση Κοινωνικά Υπεύθυνων Επενδύσεων
- Προώθηση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης μέσω των ΜΜΕ

5) Συμμετοχή της Remedica σε διάφορες ραδιο-τηλεοπτικές εκπομπές με θέμα Εβδομάδα Ενημέρωσης για την Πολλαπλή Σκλήρυνση

Κατά την περίοδο 22 με 29 Μαΐου, που έχει θεσμοθετηθεί επίσημα ως Εβδομάδα Ενημέρωσης Πολλαπλής Σκλήρυνσης, η Remedica έλαβε μέρος σε διάφορες ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές για να βοηθήσει στην ενημέρωση σχετικά με αυτή την ύπουλη ασθένεια του νευρικού συστήματος που οδηγεί σταδιακά σε παράλυση. Από έρευνα αγοράς που έχει διεξαχθεί για λογαριασμό της Remedica, έχει διαφανεί πως ο κόσμος νοιώθει ότι πρέπει να γίνουν περισσότερα πράγματα γύρω από το θέμα αυτό και το έβαλε σε πρώτη προτεραιότητα. Επίσης αναγνώρισε ότι υπάρχουν σοβαρές εσφαλμένες ιδέες και προκαταλήψεις όσον αφορά την Πολλαπλή Σκλήρυνση. Στις εκπομπές αυτές ο εκπρόσωπος της Remedica πλαισιωνόταν από νευρολόγο του Συνδέσμου, ο οποίος εξηγούσε το ιατρικό υπόβαθρο της ασθένειας.

6) Έκθεση ζωγραφικής (ΦΩΤΟ 12)

Η Remedica ήταν χορηγός έκθεσης ζωγραφικής της Σκεύης Σωκράτους, πρώην υπάλληλου της Remedica. Αυτή ήταν η πρώτη έκθεση της Σκεύης και η ευκαιρία να δείξει το ταλέντο της στη ρεαλιστική ζωγραφική με διάφορα θέματα όπως η ζωή στη ύπαιθρο, νεκρή φύση (still life) κλπ. Η Remedica στηρίζει διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις αφού τις θεωρεί ως ακρογωνιαίο λίθο του πολιτισμού. Οι επισκέπτες ήταν αρκετοί και πωλήθηκαν όλα τα έργα. Της ευχόμαστε κάθε επιτυχία στο μέλλον.

Περιβαλλοντικά-φιλικές συμβουλές

Ανακύκλωση στο σπίτι

Η ανακύκλωση διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση των σύγχρονων περιβαλλοντικών προβλημάτων αφού μέσω αυτής υλικά, ενέργεια και απορρίμματα μπορούν να εξοικονομηθούν. Ομοίως, η ανακύκλωση καθίσταται ένα σημαντικό μέσο για την ενεργό εμπλοκή των πολιτών στην αντιμετώπιση των σύγχρονων σοβαρών περιβαλλοντικών ζητημάτων και την ευαισθητοποίηση της διεθνούς κοινότητας.

Αξίζει να αναφερθεί ότι η Remedica κατέχει πολυετή εμπειρία στις πρακτικές ανακύκλωσης αφού για δεκαετίες συμβάλει στην ανακύκλωση χαρτιού, υλικών, απορριμμάτων και νερού που χρησιμοποιήθηκαν για τη διεξαγωγή των εργασιών της. Ως εκ τούτου θεωρούμε ως αναπόσπαστο μέρος της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης μας την προώθηση των πιο κάτω απλών πρακτικών για την ανακύκλωση υλικών στο σπίτι, με σκοπό την ενεργό εμπλοκή της παγκόσμιας κοινωνίας των πολιτών στην προστασία του περιβάλλοντος.

Πρακτικές συμβουλές:

1) Διαθέτετε τα παλιά γυάλινα σκεύη σας σε ειδικούς κάδους ανακύκλωσης γυαλιού. Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος για κάθε κιλό ανακυκλωμένου γυαλιού εξοικονομούνται 300 γρ. CO₂.

2) Διαθέτετε τις αλουμιμένιες συσκευασίες σε ειδικούς κάδους ανακύκλωσης αλουμινίου. Μέσω της ανακύκλωσης εξοικονομείται 90% της ενέργειας που απαιτείται για την παραγωγή ενός καινούργιου. Αυτό μεταφράζεται σε περίπου 9 κιλά εκπομπών CO₂ για κάθε κιλό αλουμινίου.

3) Ανακυκλώνετε το χαρτί. Η παρουσία του χαρτιού στις χωματερές δεν επιβαρύνει μόνο το έδαφος αλλά μέσω της βιοαποδόμησης του εκλύονται 900 γρ. εκπομπών CO₂, καθώς και εκπομπές μεθανίου για κάθε κιλό χαρτιού. Σύμφωνα με κυβερνητικά δεδομένα για κάθε τόνο ανακυκλωμένου χαρτιού παραμένουν άθικτα 17 δέντρα από την υλοτομική βιομηχανία.

4) Διαθέτετε τα πλαστικά σε κάδους ανακύκλωσης πλαστικού. Για κάθε κιλό παραγόμενου πλαστικού ελευθερώνονται 1,5 κιλό CO₂ στην ατμόσφαιρα.

5) Ανακυκλώνετε τα υπολείμματα των φρούτων και λαχανικών σας. Μπορείτε μέσω της κομποστοποίησης να μετατρέψετε φρούτα, λαχανικά, κελύφη αυγών, καφέ, τσάι καθώς και κλαδέματα σε εξαιρετικό φυσικό λίπασμα. Απλά βάζετε σε ένα κάδο κομποστοποίησης τα εν λόγω απόβλητα και αφήστε τη φύση να τα μετατρέψει σε λίπασμα με την πάροδο 4-8 μηνών. Προσοχή ο κάδος θα πρέπει να παραμένει κλειστός με καπάκι, να είναι τοποθετημένος σε σκιά και το κάτω μέρος του να είναι σε επαφή με χώμα.

6) Συλλέγετε τις πρωτογενείς χρησιμοποιημένες μπαταρίες και διαθέστε τις σε εγκεκριμένους κάδους συλλογής. Με την ανακύκλωση μπαταριών εξοικονομείται ενέργεια, πρώτες ύλες και αποφεύγεται επίσης η ρύπανση του εδάφους και των υδροφόρων στρωμάτων από τοξικές ουσίες.

7) Ανακυκλώνετε τα υγρά οικιακά απόβλητα. Αν κατοικείτε σε δήμο ή κοινότητα που δεν υπάρχει αποχετευτικό σύστημα επεξεργασίας υγρών οικιακών αποβλήτων, αναλάβετε πρωτοβουλία να

πιέσετε τις τοπικές αρχές για δημιουργία μονάδας επεξεργασίας. Με αυτό τον τρόπο το νερό που χρησιμοποιείται στο σπίτι θα μπορεί να καθαρίζεται από ρυπογόνες ουσίες και να επιστραφεί καθαρό στο περιβάλλον.

8) Δίνετε τα παλιά σας ρούχα σε φιλανθρωπικά ιδρύματα. Μην πετάτε τα παλιά σας ρούχα στα σκουπίδια αφού θα επιβαρύνουν τους τόπους απόρριψης. Αντίθετα διαθέστε τα στους συνανθρώπους σας που μπορεί να τα έχουν ανάγκη.

9) Ανακυκλώστε το αυτοκίνητο σας. Αν σκέφτεστε να αντικαταστήσετε το αυτοκίνητο σας με καινούργιο κάντε το λαμβάνοντας υπόψη το περιβάλλον. Διαθέστε το αυτοκίνητο σας σε εργοστάσιο ανακύκλωσης παλιών αυτοκινήτων μέσω κρατικών επιχορηγήσεων αν είναι διαθέσιμες. Με αυτό τον τρόπο τα υλικά του παλιού σας αυτοκινήτου θα αποτελέσουν πρώτες ύλες για καινούργια μηχανήματα.

10) Διαθέστε τις παλιές ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές σας συσκευές σε εγκεκριμένα συστήματα συλλογής και ανάκτησης τέτοιων συσκευών. Με αυτό τον τρόπο θα εξοικονομηθούν πρώτες ύλες και θα αποφευχθούν δυσμενείς επιπτώσεις στο χερσαίο περιβάλλον από πιθανή απόρριψη τους σε αυτό.

Τα νέα μας

1) 50-χρονα της Remedica (διάσκεψη τύπου) (ΦΩΤΟ 3)

Πριν από 50 χρόνια, από ταπεινό ξεκίνημα και μέσα από δύσκολους καιρούς, ιδρύθηκε η T. Ch. Pattichis (Manufacturing Chemists) ως παραγωγός διοξειδίου του άνθρακα. Με ορθή διοίκηση και διορατικότητα ο οργανισμός πέρασε από διάφορες φάσεις καταλήγοντας ως μια από τις εξέχουσες φαρμακοβιομηχανίες με παρουσία σε πάνω από 100 χώρες. Το 2010 επομένως σηματοδοτεί ένα σημαντικό ορόσημο και η ιστορία του οργανισμού παρουσιάστηκε σε πρόσφατη διάσκεψη τύπου όπου ανακοινώθηκε και μια σειρά εκδηλώσεων για τον εορτασμό της επετείου αυτής. Οι εκδηλώσεις συμπεριλαμβάνουν:

- Ανάλυση υποχρεώσεων Θεσμικού Χορηγού του Παγκύπριου Συνδέσμου Πολλαπλής Σκλήρυνσης (βλ. άρθρο στο κεφάλαιο «Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη»)
- Συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση Κύπρου (βλ. ξέχωρο άρθρο πιο κάτω)
- Συνδιοργάνωση φιλανθρωπικού τσαγιού με τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Πολλαπλής Σκλήρυνσης (βλ. άρθρο στο κεφάλαιο «Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη»)
- Συμμετοχή σε διάφορες ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές με θέμα Εβδομάδα Ενημέρωσης για την Πολλαπλή Σκλήρυνση (βλ. άρθρο στο κεφάλαιο «Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη»)
- Εκστρατεία Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης του Κοινού (βλ. άρθρο στο κεφάλαιο «Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη»)
- Επίσημο δέπνιο
- Αναμνηστικό βιβλίο και νόμισμα

2) Η Remedica στη Διεθνή Έκθεση Κύπρου (ΦΩΤΟ 1,2)

Για να γιορτάσει τα 50-χρονα του Οργανισμού και για καλύτερη ενημέρωση του κοινού τόσο για την εταιρεία αλλά και για τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Πολλαπλής Σκλήρυνσης, η Remedica συμμετείχε στη Διεθνή Έκθεση Κύπρου με δικό της περίπτερο. Οι επισκέπτες είχαν την ευκαιρία να πληροφορηθούν για τις 5 δεκαετίες ύπαρξης του Συγκροτήματος και να δουν από πού ξεκίνησε, τι προκλήσεις είχε να αντιμετωπίσει στην πορεία της και ποιες κρίσιμες αποφάσεις έπρεπε να πάρει για να φτάσει εδώ που είναι σήμερα. Είχαν επίσης την ευκαιρία να δώσουν εισφορά στον Παγκύπριο Σύνδεσμο Πολλαπλής Σκλήρυνσης και να αγοράσουν εισιτήρια για το φιλανθρωπικό τσάι που συνδιοργάνωσε η Remedica (βλ. άρθρο στο κεφάλαιο «Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη»). Επίσης δόθηκαν διάφορα αναμνηστικά δώρα.

3) Ο Ιαπωνικός κήπος της Remedica (ΦΩΤΟ 4,5)

Μέρος του ρετιρέ των γραφείων της Remedica διακοσμείται τώρα με ένα Ιαπωνικό κήπο με παραδοσιακά δέντρακια (bonsai trees), σιντριβάνι και διάφορα άλλα στοιχεία. Από περιβαλλοντική συνείδηση και λαμβάνοντας υπ' όψη τη λειψυδρία από την οποία υποφέρει η Κύπρος, επιλέχθηκε η τοποθέτηση τεχνητού γρασιδιού που δε χρειάζεται πότισμα, και επιπλέον το μικρό σιντριβάνι χρησιμοποιεί ανακυκλωμένο νερό το οποίο ακολούθως στέλλεται για χρήση στις τουαλέτες του κτηρίου. Ο μικρός αριθμός δέντρων ποτίζεται από σύστημα σταγόνων νερού (drip system) που προέρχονται από ανακυκλωμένο νερό και αυτό μόνο κατά τις νυκτερινές ώρες ώστε να ελαχιστοποιείται η εξάτμιση του. Ο κήπος προσφέρει μια ευχάριστη έκπληξη στους φιλοξενούμενους και ένα ωραίο χώρο για διάλειμμα από τις συναντήσεις.

4) Στα πλαίσια του προγράμματος κοινωνικών δραστηριοτήτων προαγωγής της παιδείας, (ΦΩΤΟ 6,7)

πραγματοποιήθηκαν εκπαιδευτικές επισκέψεις από μαθητές της Αμερικανικής Ακαδημίας Λεμεσού καθώς και φοιτητών του κλάδου ιατρικών επισκεπτών του KES College.

5) Άρθρο σε έγκυρο επιχειρηματικό περιοδικό

Η Remedica συμπεριλήφθηκε σε πρόσφατο άρθρο έγκυρου επιχειρηματικού περιοδικού ως ένας από τους μεγαλύτερους εργοδότες στην Κύπρο με σημαντική συνεισφορά στην οικονομία του τόπου. Το άρθρο επικεντρώθηκε σε θέματα που ταλανίζουν την οικονομία όπως η ανεργία που αποτελεί ένα μεγάλο πρόβλημα για πολλές οικονομίες στον κόσμο συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου, όπου είναι πιο διαδεδομένη σε νεαρές ηλικίες (κάτω των 25). Σε αντίθεση με άλλες εταιρείες, η Remedica δήλωσε ότι θα συνεχίσει να επενδύει σε ανθρώπινο δυναμικό με την πρόσληψη επιπρόσθετων ατόμων και στην περαιτέρω ανάπτυξη του υφιστάμενου.

6) Διεθνές Επιμελητήριο Νέων Λεμεσού (JCI Lemesos) και Remedica κοντά στους σεσιμόπληκτους της Αϊτής (ΦΩΤΟ 8)

Το Διεθνές Επιμελητήριο Νέων Λεμεσού (JCI Lemesos) σε συνεργασία με τη Remedica, διοργάνωσε φιλανθρωπική εκδήλωση σε γνωστό νυκτερινό κλαμπ της Λεμεσού. Την επιτυχημένη εκδήλωση ενίσχυσε γνωστός μουσικός παραγωγός-DJ από την Ελλάδα ο οποίος έπαιξε μουσική μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες. Όλα τα καθαρά έσοδα αποστάληκαν για την οικονομική ενίσχυση της Αϊτής μέσω της παγκόσμιας καμπάνιας του JCI, "JCI Operation-AID Recovery for Haiti."

Ματιά στην Κύπρο - Αμμόχωστος, η σκλαβωμένη βασιλεύουσα

Η Αμμόχωστος, στο ανατολικό μέρος της Κύπρου, είναι από το 1974 μια σκλαβωμένη πόλη - φάντασμα κάτω από την κατάκτηση των τούρκικων στρατευμάτων κατοχής.

Η πόλη με το ένδοξο παρελθόν.

Η ιστορία της πόλης πάει πολλές χιλιάδες χρόνια πίσω στο χρόνο. Στις αρχές του 16^{ου} αιώνα π.Χ. δημιουργείται η Έγκωμη, μια πολίχνη που εξυπηρετεί τις ανάγκες του κοντινού λιμανιού, που ασχολείται με την εξαγωγή του χαλκού. Εκεί δημιουργείται μια μικρή πολιτεία, με εργαστήρια επεξεργασίας του χαλκού, της οποίας τη φήμη και τη ζωή εξιστορούν τόσο οι αρχαιολογικές ανασκαφές όσο και οι ιστορικές πηγές. Η Έγκωμη εγκαταλείπεται σταδιακά στο τέλος του 12^{ου} π. Χ. αιώνα.

Μετά το τέλος του Τρωικού πολέμου ιδρύεται η Σαλαμίνα, η πιο σημαντική και φημισμένη αρχαία πόλη της Κύπρου, όχι πολύ μακριά από την αρχαία Έγκωμη, από τον Τεύκρο, το γιο του Τελαμώνα και αδελφό του Αίαντα, από το ελληνικό νησί της Σαλαμίνας.

Η πόλη της Αμμοχώστου, πρωτοκτίστηκε κατά τον 3^ο π. Χ. αιώνα από τους Πτολεμαίους, και είχε ονομαστεί Αρσινόη, προς τιμή της βασίλισσας Αρσινόης της διάσημης αυτής Ελληνίδας βασίλισσας της Αιγύπτου των Ελληνιστικών χρόνων. Με το σημερινό της όνομα που σημαίνει κυριολεκτικά την πόλη τη χωμένη στην άμμο αναφέρεται από τον 4^ο μ. Χ. αιώνα. Και πράγματι, η Αμμόχωστος υπήρξε παγκόσμια γνωστό τουριστικό θέρετρο, μεταξύ του 1960 και 1974, λόγω της θαυμάσιας αμμόδους παραλίας της.

Τεράστια ανάπτυξη και πρωτοφανή ακμή είχε γνωρίσει η Αμμόχωστος κατά την περίοδο της Φραγκοκρατίας-γνωστή ως Famagusta- και ιδίως κατά τον 13^ο και 14^ο αιώνα. Περιτοιχισμένη με ισχυρά τείχη, υπήρξε το σπουδαιότερο λιμάνι της Ανατολικής Μεσογείου και μια από τις πιο πλούσιες πόλεις. Παροικίες πολλών εμπορών, Βενετών, Γενουατών, Ναπολιτάνων, Καταλανών, Μαρσεγιέζων, Σύρων και άλλων, κατοικούσαν στην πόλη που είχε εξελιχθεί σε ιδιαίτερα σπουδαίο σταθμό διαμετακομιστικού εμπορίου μεταξύ Ανατολής και Δύσης. Οι πολλές και ποικίλες εμπορικές δραστηριότητες είχαν ως αποτέλεσμα να συρρέει στην Αμμόχωστο άφθονος πλούτος. Λαμπρά ανάκτορα και άλλα οικοδομήματα

κοσμούσαν την πόλη, ανάμεσα στα οποία ξεχώριζε ο σωζόμενος ναός του Αγίου Νικολάου. Στο ναό αυτό οι Φράγκοι βασιλιάδες της Κύπρου στέφονταν και ως βασιλιάδες Ιερουσαλύμων.

Η Αμμόχωστος καταλήφθηκε από τους Γενουάτες το 1373, και κρατήθηκε από αυτούς για ένα σχεδόν αιώνα, μετά την κατάληψή της, το 1489, από τους Ενετούς η πόλη οχυρώνεται και μετατρέπεται σε διοικητικό κέντρο και γενικό στρατηγείο για την Ανατολική Μεσόγειο. Στον γνωστό πύργο της πόλης η παράδοση τοποθετεί την εξέλιξη και το τέλος της τραγωδίας του Σαίξπηρ «Οθέλλος». Ο Οθέλλος, ο ήρωας της ομώνυμης αυτής τραγωδίας θεωρείται ότι είχε πηγή έμπνευσης τον Κριστόφορο Μόρο, Βενετό αξιωματούχο που είχε διατελέσει διοικητής της Αμμοχώστου και της Κύπρου κατά το 1505 - 1507.

Η πρώτη τουρκική κατάκτηση και καταστροφή

Η Αμμόχωστος αντιστάθηκε με πρωτοφανή ηρωισμό κατά τη διάρκεια της εισβολής των Οθωμανών Τούρκων, που κατέλαβαν την Κύπρο το 1570 και άντεξε μια ιδιαίτερα σκληρή πολιορκία που κράτησε έντεκα μήνες, μέχρι τον Αύγουστο του 1571. Παρά το ότι οι επιθέσεις των Τούρκων ήταν λυσσώδεις, η πόλη τις είχε αποκρούσει όλες. Αναφέρεται ότι μπροστά στα τείχη της Αμμοχώστου οι Τούρκοι είχαν 80.000 νεκρούς. Όταν όμως οι υπερασπιστές της σχεδόν πέθαιναν από την πείνα και είχαν εξαντλήσει πλήρως τα πολεμοφόδια τους, πολεμώντας πλέον μόνο με πέτρες και ξύλα, η πόλη συνθηκολόγησε και αποφάσισε να παραδοθεί. Έτσι, πάρθηκε από τους Τούρκους, όχι από επίθεση αλλά ύστερα από συμφωνία. Μια συμφωνία που οι Τούρκοι δεν τήρησαν και που κατέληξε σε άγρια σφαγή των κατοίκων και υπερασπιστών της πόλης και πλήρη λεηλασία της. Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας η Αμμόχωστος βρισκόταν σε κατάσταση παρακμής, όπως άλλωστε και ολόκληρη η Κύπρος.

Άρχισε και πάλι να αναπτύσσεται μετά την κατάληψη της Κύπρου από τους Άγγλους (1878). Μεταξύ άλλων, οι Άγγλοι βελτίωσαν και επεκτείνανε το λιμάνι της πόλης και την ένωσαν σιδηροδρομικώς με την πρωτεύουσα Λευκωσία, ενώ εδώ είχε τα κεντρικά γραφεία του ο Κυπριακός Κυβερνητικός Σιδηρόδρομος.

Η μεγάλη ανάπτυξη της από την Ανεξαρτησία του 1960

Ιδιαίτερα όμως αναπτύχθηκε η Αμμόχωστος μετά την ανακήρυξη της Κύπρου σε ανεξάρτητο κράτος (1960), οπότε, η πόλη γίνεται μεγάλο εμπορικό κέντρο αλλά και διεθνώς γνωστή ως ένα εξαιρετο τουριστικό θέρετρο. Ανάμεσα στους εκτεταμένους πορτοκαλεώνες που περιέβαλαν την πόλη, και δίπλα στη θαυμάσια αμμόδη παραλία της, είχαν ανεγερθεί σύγχρονα ξενοδοχεία και η Αμμόχωστος είχε πάρει μια όψη έντονα κοσμοπολίτικη. Το λιμάνι της υπήρξε μέχρι το 1974 το μεγαλύτερο και σημαντικότερο της Κύπρου.

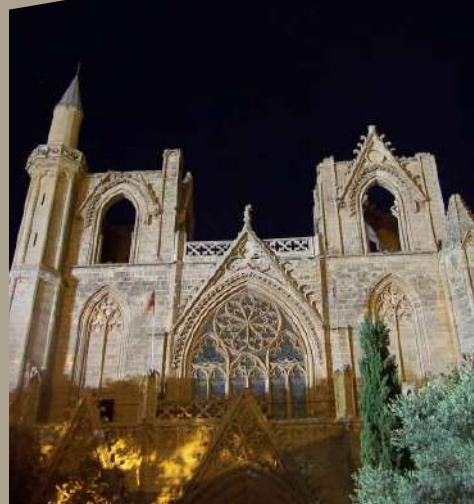
Το καταραμένο καλοκαίρι του 1974

Την ανάπτυξη της Αμμοχώστου τερμάτισε δυστυχώς βίαια και άδοξα το καλοκαίρι του 1974 η τουρκική εισβολή στην Κύπρο. Η Αμμόχωστος καταλήφθηκε από τους εισβολείς τον Αύγουστο του χρόνου εκείνου. Έκτοτε, και μέχρι σήμερα, η παλαιά («εντός των τειχών») πόλη κατοικείται όχι μόνο από Τουρκοκυπρίους αλλά και από εποίκους που μεταφέρθηκαν από την Τουρκία. Η εκτός των τειχών σύγχρονη πόλη παραμένει ακατοίκητη και έρημη, μια μεγάλη και όμορφη πόλη-φάντασμα.

Οι Αμμοχωστιανοί σήμερα

Οι Αμμοχωστιανοί στα τριάντα πέντε αυτά χρόνια κατάφεραν να κρατηθούν όρθιοι στην προσφυγιά. Οι οργανώσεις και τα σωματεία της, το Λύκειο Ελληνίδων Αμμοχώστου, η Ανόρθωση και άλλα φιλανθρωπικά, πολιτιστικά αθλητικά και κοινωνικά σωματεία συνέχισαν να δραστηριοποιούνται στην προσφυγιά μεταφέροντας τη θέληση των Αμμοχωστιανών για πρόοδο και δημιουργία αλλά και για επιστροφή στην πόλη τους.

Το εμπορικό τους δαιμόνιο, τους καθοδήγησε να ξανακτίσουν στη Λεμεσό αλλά και στην υπόλοιπη Κύπρο τις επιχειρήσεις τους, πολλές μάλιστα από αυτές σημάδεψαν την ίδια την οικονομική εξέλιξη ολόκληρου του νησιού. Οι Βαρωσιώτες ταυτίζονται με τη θέληση για ανέλιξη. Τολμούν και πρωτοπορούν στις πράξεις τους και σηματοδοτούν το πέρασμά τους δυναμικά στη σύγχρονη κυπριακή κοινωνία.

Η εκτύπωση έγινε
σε ανακυκλωμένο χαρτί

Remedica Ltd - Manufactures of Pharmaceuticals,
Βιομηχ. Περιοχή Λεμεσού, Ταχ. Κιβ. 51706, CY - 3508 Λεμεσός, Κύπρος, EU
Τηλ. +357 25 553000, Φαξ.+357 25 390192
e-mail: info@remedica.com.cy <http://www.remedica.eu>

50
years
Remedica